

KATOLIKUS ÉLET

KISTARCSA

Mit kaptál Karácsonyra?

Karácsony ünnepe az ajándékozás nagy ünnepe. Örömteli csengéssel hangzik el a gyermekvilág ajkáról az egymásnak feltett kérdés: mit kaptál karácsonyra? Ezen a szent ünnepen, én is megkérdem: mit kaptak karácsonyra ajándéku! Féltreértés ne essék, én nem azt kérdezem, mit kaptak szeretteiktől, azt szeretném tudni, mit kaptak a jó Istentől.

A megfogalmazott kérdés érdekes, de még érdekesebbek a válaszok. - A mai világban többek ajkáról elhangzik ez a mondat: a templomban nem adnak semmit. Valóban, kézzel fogható értékeket nem. - Azt is halljuk: az Istenbe vetett hit megalázza az embert. A mai ember nem szeret alázas lenni, a mai ember a gazdagodás útját járja, és nem vár semmit a jászolban fekvő Jézuskától.

Őszinte szomorúsággal halljuk ezeket a kifogásokat, hiszen Istentől nem sokat kaphatnak azok, akik semmit sem kértek tőle. Talán még kedves emlékként él bennünk a gyermekkor levele, melyet karácsony előtt írtunk Jézuskának, azzal a hittel, hogy az angyalpostás illetékes helyre juttatja. Ez a gyermekkor elmúlt, de nem múlt el az ajándékvárás. A felnőtté válásnál is megmaradt az ajándékozás. Karácsony éjjelén mi is ajándékot kaptunk a jó Istentől. Isten, Jézus Krisztust adta nekünk ajándéku! Karácsonynak ez a lényege: Jézus az Isten Fia emberré lett, mint kisgyermek született. Majd később csodálatos szép tanítását adta az embereknek. Mit kaptunk Istentől karácsonyra? Kaptuk Jézust, az Isten Fiát.

Gyakran emlegetik a betlehemi embereket, akik nem adtak szállást a Szent Családnak. Mentségükre szolgál, hogy nem tudták kiket utasítanak el. Jézus azért született meg, hogy a mi egyéni, és közösségi életünkben is megszülessen. Ma is szállást keres, de sok házban hiába kopogtat. Mi ne utasítsuk el Jézust. Mi ne tegyünk pontot keresztény életünkre. Mi nem mondhatjuk: Jézus felmondok neked, nem vagy kívánatos életemben, menj el máshova, mert én új vendéget várok, nem akarok szegyenkezni miattad, ne zavarj szórakozásomat, kényelmemet, igazán nem kívánhatod, hogy kicsúfoljanak miattad. A mai élet annyi mindennel, megajándékozott, nagyon jól megvagyok nélküled. - Mi így nem beszélhetünk, mi nem utasíthatjuk el Jézust, fogadjuk be a hétköznapi életünkbe is.

A pásztorok hazatértek, dicsőítették és magasztalták Istent mindazért, amit láttak és hallottak. Jézus születése nem maradt számukra csupán egy történet, amit hamar elfelejtettek. Megváltozva tértek vissza a mindennapi életükhöz. A karácsonyi ünnep eseményeitől mi sem mehetünk el úgy, ahogy jöttünk. Ha valóban lelkiéletünkben Isten Fiával találkoztunk megváltozik életünk. Dicsőíteni és magasztalni fogjuk Istent szeretetért. Feladatunk pedig az lesz, hogy hirdetni fogjuk Isten jóságát, emberszeretetét, gyermekeinknek, családunknak. Szavaink pedig még inkább tettekké váljanak.

Somlai József plébános

Szent János apostol és evangélista – ünnepe: december 27.

Szent János az „a tanítvány, akit Jézus szeretett”, akit kezdettől fogva különös tisztelet övezett. Zebedeus fia, az idősebb Jakab apostol testvére. Halászok voltak, mint a másik apostol testvérpár, Simon és András. András-sal együtt János is Keresztelő Szent János tanítványa volt, mielőtt Jézus hívta, akit azonnal teljes szívvel követett. Megható, hogy a csaknem 100 éves Szent János milyen pontosan emlékezik vissza evangéliumában arra a napra, amikor először találkozott Jézussal: „Ez a tizedik óra körül történt.” A vég-sőkig hősies és hűséges szeretettel szerette Jézust. János Péterrel és Jakabbal együtt kiemelkedő személyiség az apostolok között. Ők hárman voltak az Úr Jézussal a kiváltságos pillanatokban: a színeváltozás hegyén, Jairus házában és az Olajfák hegyén a vérrel verítékezőkor. De közülük is János áll a leg-közelebb az Úr Jézus szívéhez, mert az utolsó vacsorán ő hajthatta a fejét Jézus szívére, és ott érezte szeretetének lüktetését. Jelen volt Annás főpap házában is, amikor ott Jézust kihallgatták. Hősies és hűséges szeretete legin-kább abban mutatkozott meg, hogy követte Mesterét végig a keresztúton. A leggyakoribb ábrázolás, amelyet Szent Jánosról ismerünk, a történelem legdrámaibb pillanatához vezet el szemünket és szívünket: ott állt Máriával a Kálvária hegyén, az apostolok közül egyedül ő maradt hűséges Urunk ke-resztje alatt. Jézus a kereszten haldokolva reá bízta édesanyját, és a Szűz-anyát János apostol által nekünk ajándékozta. „A kereszt lábánál ott állt az Anya és mellette a tanítvány, János evangélista. Jézus így szólt: „Asszony, íme a fiad!”, majd a tanítványhoz: „Íme a te anyád!” „És attól az órától fogva magához vette őt a tanítvány” (Jn 19,26-27). A szívéhez legközelebb állóknak szóló végrendelet ez. Az Egyháznak szóló végrendelet. A haldokló Jézus akarja, hogy Mária anyai szeretete átölelje mindazokat, akiknek ő ad életet, az egész emberiséget.” (II. János Pál). Nagypénteken mindig az ő evangéliumából olvassuk/énekeljük a Passiót, mert ő az, „Aki ezt látta, tanúságot tett róla, és igaz az ő tanúsága. Ő tudja, hogy igazat mond, hogy ti is higgyetek.” (Jn 19,35). Húsvét vasárnap reggel tanúja volt az Úr üres sírjának: „Látta és hitt.” Tibériás tavánál ő az első, aki a feltámadt Jézust felismerte: „Az Úr az!” Péter után ő a legfontosabb az apostolok között. Szent Pál oszlopnak nevezi Jánost Péterrel és Jakabbal együtt. A Szűzanya mennybevittele után János Efezusban telepedett le és a környék vezetője volt. Domitianus császár ide-jén Patmosz szigetre száműzték. Itt látomásokban részesült 95 körül, amelyeket a Jelenések könyvében írt le. Ez a könyv az újszövetségi szentírás egyetlen prófétai, és egyben utolsó könyve. Később visszatérhetett száműzetéséből Efezusba. Szent Jánosnak idős korában kedvenc mondása volt: „Fiacskáim, szeressétek egymást”. Megható kérés ez attól az apostoltól, aki idős korára már mindent leírt és elmondott Jézusról, és az egész életének tanítását így fog-lalja össze. Efezusban halt meg igen idős korában. A 12 apostol közül ő az egyetlen, aki természetes halállal halt meg. Később a katekumenek Efezusban Szent János sírjánál akartak megkeresztelkedni.

Szent János apostol életét leginkább az általa írott evangéliumból ismerhetjük meg: ő negyedik evangélium szerzője; idős korában, a 90-es évek elején, görög nyelven írta. Csaknem 2000 év elmúltával is megragadó a stílu-sa: nagyon életszerű, olyan, mint egy dokumentumfilm. Jézus életéből számos esemény csak az általa leírt evangé-liumban szerepel. A négy evangélista közül az ő szimbóluma a sas, melynek szárnyalása, magas röpte és napra fi-gyelő tekintete jól kifejezi János sajátosságait. Stílusához az apostolok közül csak Szent Pál teológiai gondolkodásá-nak mélysége hasonlítható. A Katolikus Levelek (7 apostoli levél) közül hármat ő írt. E három közül az elsőt Szent János evangéliuma kísérelvelevelének tekintik. Evangéliuma himnusszal kezdődik, amelyben ünnepélyes, ihletett hangon ír a megtestesült Igéről, Jézusról, aki Isten egyszülött Fia. Evangéliumában és leveleiben elevenen lüktet az a gondolat, hogy „Isten a szeretet”; hogy „mekkora szeretetet tanúsított irántunk az Atya,” mert „Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy aki hisz benne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen”. XVI. Bene-dek pápa első enciklikájának címét („Isten a szeretet”) is Szent János leveléből merítette.

Ünnepe Karácsony nyolcadán van, Jézus születése után a 2. napon: az első napon ünnepeljük az első ál-dozatot, Szent István vértanút, a következő napon a szeretett tanítványt, aki az Atyától testet öltött Igét ismertette meg a születő egyházzal. „Az Ige testté lett, és közöttünk élt. (...) Mindannyian az ő teljességéből részesültünk.”

Szent Jánostól azt is megtanulhatjuk, hogyan fogadjuk be mi is Máriát életünkbe. János apostol személyé-ben Jézus minket is a Szűzanyára bízott: ő, az apostolok királynője és az Egyház anyja, édesanyai szeretettel oltal-maz és vezet minket Fia felé vezető zarándokutunkon.

Szilágyi Mária

APRÓSZENTEK DECEMBER 28.

„Amikor Heródes látta, hogy a bölcsek kijátszották, nagy haragra gerjedt és Betlehemben meg annak egész környékén megöletett minden fiúgyermeket a kétévestől lefelé, a bölcsektől megtudott időnek megfelelően. Akkor beteljesedett, amit Jeremiás próféta jövendölt: kiáltás hangzik Rómában, hangos sírás és jajgatás Ráchel siratja fiait és vigasztalódni nem akar, mert nincsenek többé.” (Máté 2, 16-18)

Azok a gyermekek viselik ezt a kedves nevet, akiket Jézus, a prófétai ígéretek beteljesítő Messiás király miatt öletett meg Heródes, azt gondolván, hogy így megmentheti királyságát, és dinasztiát alapíthat a zsidók országában. A rómaiak Kr. e. 43-ban ültették a fejedelmi székbe az idegen származású Heródest, akinek a történelem a Nagy jelzőt ajándékozta.

Heródesnek élete folyamán nagy sikerei voltak: az országot fölvirágoztatta, birodalma majdnem olyan nagy volt, mint Dávid országa. Sokat építkezett, de családi élete boldogtalan volt. A családi gyilkosságok után Heródes összeomlott: gyanakvó, szeszélyes, ingerlékeny és meggondolatlan lett.

E rémtettek mind Kr. e. 7-ben történtek, abban az évben, amikor Betlehemben megszületett a Gyermeke, a megígért Király. De Heródes még tovább tetézte kegyetlenségeit. Az írástudók szerint a vérengzésének főként az volt az oka, hogy néhányan a próféták közül a Messiás eljövételéről jövendöltek.

Az egész országot a gyász és rettegés bénította meg - a félelem, mint gyászlepel borított el mindent, a király emberei pedig éberben lestek minden gyanús szóra vagy jelre - amikor megjelentek Jeruzsálemben a napkeleti bölcsek, és föltették a kérdést: „Hol van a zsidók újszülött királya?” Szent Máté, aki Jézus gyermekéje történetének ezt a részét ránk hagyta, meg is jegyezte: „Heródes megrettent, és vele együtt egész Jeruzsálem.”

November lehetett, amikor a bölcsek Jeruzsálembe értek, és keresték az újszülött királyt. Föltették a kérdést a hatalomféltéstől cselőssé vált öreg Heródesnek, aki azonnal összehívta a főpapokat és a nép írástudóit, és nekik szögezte a kérdést: „Hol kell születnie a Messiásnak?” Azok azt válaszolták, hogy a júdeai Betlehemben, mert így jövendölte Mikeás próféta. Ennek hallatára Heródes titkon hívatta a bölcseket, pontosan kikérdezte őket, hogy mikor látták meg a csillagot, melynek nyomán országába jöttek, aztán elküldte őket Betlehembe: „Menjetek, szerezzetek pontos értesülést a gyermek felől. Ha megtaláltátok, jelentsétek nekem, hogy én is elmenjek és hódoljak neki!” (Mt 2,2-8).

A bölcsek meghallgatták a királyt, útnak indultak, és íme, a csillag elvezette őket a betlehemi barlanghoz, melyben a Szent Család élt. Megtalálván a keresett Gyermekeket, leborultak előtte, hódoltak a Király előtt, és átadták neki ajándékaikat: aranyat, tömjént és mirhát. Mivel pedig álmukban intést kaptak, hogy vissza ne térjenek Jeruzsálembe, más utat választottak a hazatérésre.

A helyi hagyomány szerint az Aprószentek sirja a bazilika alatt van, amelyet Nagy Konstantin építtetett Jézus születésének barlangja fölé, és a kis sírok nem messze ettől a barlangtól egy sziklasírban voltak. 1347-ben Poggibonsiból egy Miklós nevű barát járt a Szentföldön, és följegyezte, hogy a születés barlangjától kelet felé van egy másik barlang, amely szűk, kereszt formájú barlangban folytatódik. Ott vannak eltemetve az Aprószentek. A sírokat egész szorosan egymás mellé vágták a sziklába. A sírbarlangot a 15. század folyamán befalazták, s nem is tudtak róla sokáig. 1962-ben vették észre elfalazott bejáratát, s amikor kibontották, fölfedezték a görögkereszt alaprajzú sírbarlangot. A kereszt három szárának végében, kb. 1 méter magasságban ívelt nyílás alatt 4, 5, 4 mélyedést vettek észre. Ezek azok a gyermeksírok.

Az Egyház vértanúként tiszteli ezeket az apró szenteket, akik szóval még nem tudtak vallomást tenni Krisztusról, a vérük hullásával azonban tanúsították, hogy Ő az, akiről a próféták jövendöltek, a Király, aki vasvesszővel fogja kormányozni a népeket.

Ünnepüket a római egyház a 4. század óta december 28-án, a Karácsony közvetlen közelében üli.

Istenünk, a te Szent Fiad eljövetelét az Aprószentek nem szavukkal, hanem halálukkal hirdették; kérünk, segíts minket, hogy a hitet, amit nyelvünkkel vallunk, a tetteink is hirdessék!

SZENT CSALÁD: JÉZUS, MÁRIA, JÓZSEF

Ünnep: Karácsony nyolcadába eső vasárnap, vagy ha ilyen nincs, december 30-án

„Az Ige testté lett, és közöttünk élt.” (Jn 1,14). Karácsony éjszakáján, Jézus születésével megszületett a Szent Család: Jézus, Mária, és József szent közössége, amelyet ezen az ünnepen különleges szeretettel veszünk körül. A Gyermeke, Jézus Krisztus, aki az Atya akaratából, „értünk emberekért, a mi üdvösségünkért, leszállott a mennyből. Megtestesült a Szentlélek erejéből Szűz Máriától és emberré lett.” A megtestesült Ige családba született, ezzel megszentelte az élet szentélyét, a családot. Emberi testét és emberi természetét Szűz Máriától vette, aki Karácsony napján Isten Anyja lett, így testi értelemben valóságos édesanyja Jézusnak. Mária jegyese, Szent József, „kire Isten megváltásunk titkát bízta”, lelki értelemben atyja Jézusnak. József „igaz ember” volt, „úgy tett, amint az Úr anyaga megparancsolta neki” (Mt 1,24). Mindig tette, amit kellett, úgy, ahogy Isten kívánta tőle. Az ő hűséges gondviselésére bízta Isten a két drága kincset, Jézust és Máriát. Ő a mi nagy családunknak, az Anyaszentegyháznak is a védőszentje.

Családba jött el az Isten. Ezt a csodát egyedülálló módon alkotta meg, így egyedülálló módon Mária és József állnak legközelebb a megtestesülés titkához. Ők Isten Fia születésének és gyermekévének rendkívüli tanúi. Jézus megtestesülésével Isten belépett életükbe, és ők azonnal igent mondtak neki. Különböző módon, de mindketten megkapták az anyagi üdvözlést, és válaszul Istennek, a megváltás titkának szentelték egész életüket. Mária és József szerető tekintete vigyázta Jézus növekedését, aki „engedelmeskedett nekik.” „Jézus pedig növekedett bölcsességben, korban és kedvességben Isten és az emberek előtt.” Földi életének 33 évéből 30 évet a Szent Családban töltött.

Mária és József az elsők a szentek között: „a szentek közösségében tisztelettel megemlékezünk mindenekelőtt a dicsőséges, mindenkor Szűz Máriáról, Istenünk és Urunk, Jézus Krisztus édesanyjáról, valamint Szent Józsefről, a Szent Szűz jegyeséről.” A Szent Családnak bőven volt része megpróbáltatásokban: betlehemi szegénység, üldöztetés, menekülés saját hazájukból idegen országba, Názáretben szerény megélhetés a mindennapi munkából, ... – ezért együtt tudnak érezni minden család problémáival, a mai időkben is. Isten Jézusban emberszívet vett magára Máriától, ezért megérti minden örömlenket, gondunkat, fájdalmunkat, egész életünket, mert mindenben hasonlónak lett hozzánk, a bűnt kivéve. Ha Isten, aki minden élet forrása és célja, Máriára és Józsefekre merete bízni Egyszülött Fiát, a megtestesült Igét, a világ Megváltóját, akkor mi is bizalommal rájuk bízhatjuk családjainkat. A lorétói litániába is bekerült a Szűzanyának új megszólítása: Családok királynője, könyörögj érettünk! Szent Józsefet így szólítjuk meg a róla szóló litániában: Családok támasza, könyörögj érettünk! Kérjük, hogy legyenek oltalmazói és segítői a Földön minden családnak.

A keresztség által lelkileg mi is a Szent Családba tartozunk: az ő szent életük ragyogó példakép számunkra és minden idők kereszténye számára. Olyan korban élünk, amikor maga az ember is válságban van, és a család helyett élettársi kapcsolatok törvényesítése az európai társadalmak tendenciája; családok szétbomlása, a családon belüli erőszak gyakori témák a híradásokban. A keresztény családok helyreállítása korunk társadalmában döntő fontosságú, valóságos missziós feladat: hirdetni a „család evangéliumát”, a család gyönyörű hírét. Az ünnep liturgiája is a család értékeire irányítja figyelmünket. A család semmivel sem helyettesíthető vagy pótolható. Benne a kölcsönös szeretetáramlás a Szentháromság mélyéből fakad. A családtagok Isten szeretetét sugározzák tovább egymásnak kölcsönös bizalomban, az Ő szeretetének ajándékait osztják meg egymással. Ez ajándékozó szeretet – mert csak a szeretet tud ajándékozni, mégpedig önmagát odaajándékozni. Lehet szentül is és családban is élni? Magyar történelmünk is bizonyítja, hogy lehet, hogy ez nem ellentmondás. Tekintsünk első szent királyunk családjára, a „magyar szent családra”, ahol szent az apa, István király, szent (boldog) az anya, Gizella királynő, és szent a gyermek, Imre herceg. Árpád-házi Szent Erzsébet fényes példája is ezt igazolja: szerelmes feleség, 3 gyermekét szerető, gondoskodó édesanyja, és Istennek kedves szentje. Mennyire szükségünk van a Szent Család példájára és segítségére, hogy nyomukban járjunk! A Szent Család közbenjárásáért fohászkodva imádkozzuk gyakran a régi imát:

Jézus, Mária, Szent József, nektek ajándékozom szívemet és lelkemet.

Jézus, Mária, Szent József, legyetek segítségemre halálküzdőmemben.

Jézus, Mária, Szent József, veletek békében múljak ki e világból. Amen.

Szilágyi Mária

Küzdelem a boldogságért

Az Úristen őriz engem,
mert az Ő zászlóját zengem,
Ő az Áldás, Ő a Béke
nem a harcok istensége

**Ő nem az a véres Isten:
az a véres Isten nincsen.
Kard ha csörren, vér ha csobban,
csak az ember vétkes abban.
Az Úristen örök áldás,
csíra, élet és virágzás**
Babits Mihály: Zsoltár gyermekhangra

A híres perzsa uralkodóról Xerxesz-ről, - aki Jézus előtt 500 évvel élt, - jegyezték fel: Döntő csatája előtt elvonul katonái előtt. Örömmel nézi a büszke harcosokat. Hirtelen szomorúság ül arcára. Eszébe jut: katonái közül hányan maradnak vérbe fagyva a csatamezőn. Lehajtotta fejét és könnyezett. Könnyei nem hullottak hiába. Ez a csata végzetes volt a perzsák számára.

Az újév egy nagy csatához hasonlítható. Ott állunk a harc kapujában. Harcolnunk kell ebben az évben is a boldogságunkért. Lesznek, akik elesnek e harcban, lesznek olyanok, akikre ráragyog a szerencse. Egy újság a következő kérdéssel fordul 150 olvasójához: Mit várnak az új esztendőből? 96 olvasó nagy nyereségben bizakodott. Pénzre valóban szükség van, hiszen e nélkül nem lehet élni, de nagy hiba lenne, ha a pénz és a boldogság közé egyenlőség jelét tennénk. Szeretnénk az új esztendőben közelebb kerülni a boldogsághoz, ahol viszont nem a pénz, hanem Isten a házigazda. Az Anyaszentegyház ezt a lehetőséget, ezt az utat mutatja meg nekünk. Ezen az úton Jézus Krisztus áll, akiről Gábor főangyal közölte Szűzanyával: Jézusnak fogod őt nevezni. Jézus nevet pedig születése után 8-ik napon kapta, ez a nap pedig újév napja.

Az Anyaszentegyház nemcsak újév napján állítja eléink Jézust, hanem az év minden napján.

Péter apostol boldogan tesz hitvallást Jézus előtt: „Uram az örök élet igéi nálad vannak.” A modern világ zűrzavarában Jézus az egyetlen igaz világosság. Jézus szavai ma is érvényesek: „Aki engem követ nem jár sötétségben.” A hírközlő eszközök gyakran értesítenek bennünket arról, hogy a munkagépek elvágják a földalatti vezetékeket, kábeleket. A kár mellett sok lakásban sötétség van, nem szólnak a telefonok. Ennél sokkal tragikusabb, ha rossz szándékú emberek elvágják az Istenhez vezető hit kábelét. Ilyen esetben sötétség borul az ember lelkére. Ezt a benső hiányt próbálják mulandó dolgokkal kitölteni. Újabb szenzációkkal igyekeznek elterelni az ember figyelmét a boldogság igazi forrásától a jó Istenről. A szórakoztató ipar tömegében adja lelket, testet romboló programjait. A 21-ik századi ember körbeábrázolja magát a technika csodálatos eszközeivel. Ezek az eszközök Istent is távol tartják, de ha keveset tud Istenről, akkor a hit kábele még nem szakadt el.

Újéve első napján vegyes érzelmekkel ébredünk. A vágyakozás és a remény érzelmei vesznek erőt rajtunk. Mindenki hisz, remél valamibe. A munkanélküli, hogy állást kap, a beteg, hogy meggyógyul, a magányos, hogy társat talál, a fogoly, hogy kiszabadul. Ezek a vágyak az elmúlt évben is nyugtalanítottak, az újévben is megmaradnak. Meg kell oldani őket. Lesznek szenvedések. Lesznek erőnket meghaladó nehézségek, nem tiltakozhatunk ellene. Istenbe vetett hittel, bizalommal hordoznunk kell. Az idő tengerén, Istenbe vetett bizalommal meg kell találnunk a boldogság felé vezető utat.

Somlai József plébános

SZILVESZTER – szakrális és profán

„Istemünk, kérünk, Szent Szilveszter pápa közbenjárására segítsd népedet, hogy jelen életét kormányzásod alatt élje, és boldogan találhasson el az örök életre!”

Szent I. Szilveszter pápa Rómában született. Közel huszonnégy évig, 314 – 335-ig volt pápa. Pápaságának egyik legfontosabb teendője az egyházi élet megszervezése Rómában.

Szilveszter két zsinatra, melyeket Nagy Konstantin császár hívott össze (314. dél-franciaországi Arlesben; 325. Niceában), nem személyesen ment el, hanem képviselőit küldte. A történészek a mai napig csak találgatni tudják, mi lehetett oka távolmaradásának, de abban egyet értenek, hogy rendkívüli bölcsessége, és okossága diktálta óvatosságát. Ezzel gátat tudott szabni a császár befolyásának az Egyház belső ügyeire.

Ő maga így indokolta: nem hagyhatja el az Apostolok sírját. Magatartásával mintegy hagyományt teremtett, hiszen ez így is maradt egészen a középkor végéig; a pápák személyesen nem vettek részt a Rómán kívüli zsinatokon.

Szilveszter évei alatt készült a Vatikáni-dombon a Szent Péter sírja fölötti bazilika. Szent Pál sírja fölé egy kisebb bazilikát kezdtek építeni az ostiai út mentén. A Laterántól nem messze pedig megkezdtek a Szent Kereszt-bazilika építését; amely arra volt hivatva, hogy a jeruzsálemi szent helyek megjelenítője legyen Rómában.

Szilveszter pápáról semmi írott emlék nem maradt ránk. Zsinatról sincs tudomásunk, amit Rómában tartott volna. A két követtől eltekintve nem avatkozott be a kibontakozó krisztológiai vitába. Egy biztos, pápaságának idejére esett a kereszténység történetének első nagy fordulópontja. A császár nemcsak felhagyott a keresztények üldözésével, intézkedései az egyházat egyenesen az állam első intézményévé emelték.

Írott emlékek híján legendák születtek személyéről. Szimbolikus jelentéssel bír a sárkányról szóló történet, ami száz esztendővel Szilveszter halála után keletkezett. Eszerint egyszer pogány papok jöttek Konstantinhoz, és keservesen panaszolták, hogy mióta a császár megkeresztelkedett, megjelent egy barlangban egy hatalmas sárkány és naponta több embert fal föl. Konstantin értesítette a dologról a pápát, aki megígérte, hogy ártalmatlanná teszi a sárkányt. Miközben Szilveszter imádkozott, megjelent neki Szent Péter, és felszólította, hogy minden félelem nélkül ereszkedjék le két papjával együtt a sárkány barlangjába, s Jézus Krisztus nevében kötözzék meg a sárkányt, majd a kereszt jelével pecsételjék le a barlangot. Szilveszter tehát két reszkető pappal útnak indult. Alászálltak a barlangba, a sátán lakóhelyére, majd a jelenéshez hűen cselekedtek.

Szilveszterkor is megtaláljuk a szakrális és a profán párhuzamát. A néphagyomány szokásai az év fordulójához kapcsolódnak:

A bukovinai székelyek ilyenkor hagymából jósltak a következő év időjárására. A gazda félbevágott egy vereshagymát, tizenkét réteget lehántolt róla. A lehántolt levelekre sót szórt, és eltette másnapra (az új év első napjára); ha elolvadt a só, az esős hónapot ígért, ha megmaradt a só szárazságot vártak. A moldvai csángók hejgetésének célja az új esztendőben a gabona, a kenyér mágikus úton való biztosítása volt. Résztvevői legények, akik elsősorban a lányos házakat keresték fel. A mondókát ostorok csattogása, harangszó, furulya, dob és a köcsögdudához hasonló „bika” hangja kísérte. A hejgetés a búza élettörténetét mondta el a mag elvetésétől a kenyér elkészültéig.

Jutasi-Varró Diána Ildikó

Gyerekkorom Karácsonya

Ez az időszak az 1950-es évek vége 60-as évek elejére esik. Bátyámmal ministrálni jártunk, és ahogy az adventi időszak közeledett, a káplán atya segítségével készülődtünk az adventi időszakra. Az idősebb társaink akik betlehemezni jártak, beszerverték a kisebbeket is a betlehemező csoportba. Esténként ahogy szürkült az idő, a betlehemes csoport útra kelt, és a falusi házakat ahol gyerekek voltak, sorba látogattuk, és előadtuk a misztérium játékot. A játék csúcspontja akkor volt amikor a vilány világítást lekapcsolták és a magunkkal hozott betlehem ajtaját kinyitottuk, és a benne levő elemlámpa izzója megvilágította a jászolban levő kisdedet, a szent családot, a többi

kis szoborral együtt. Abban az időben még szinte minden háznál sok gyerek volt, de volt olyan család ahol az idősebb szülők egyedül voltak a házban, de ők is kérték, hogy látogassunk el hozzájuk. Így szinte a falu összes házában megfordultunk, a telepi községrészen is sok helyen voltunk. Előfordult hogy református családok is kérték, hogy látogassunk el hozzájuk a betlehemes csoportunkkal. A káplán atya felkészítésével, segítségével szent este délutánjára nagy misztérium játékkal készültünk Jézus születésének megünneplésére, a templom zsúfolásig megtelt gyerekekkel, és az előadást az éjfélti mise előtt megismételtük.

Az adventi időszak a hajnali roráté (latinul harmatozzatok) misék látogatásával indult, hajnali hatkor. A hívek ünnepi öltözetben látogatták az énekes szentmisét, és nagy buzgalommal, áhítattal énekelték a karácsonyi énekeket.

Az adventi időszakban mulatságot nem rendeztek, szerény visszafogott viselkedés volt a jellemző. Sokan böjtöltek a pénteki nap mellé még a keddi napot is böjti nappá tették.

A felkészülés megtisztulás a jeles napokra az ételtől italtól egyéb élvezetektől való tartózkodással párosult. Nekünk gyerekeknek a hajnali ministrálás és a délutáni esti betlehemezés volt a napi program.

Ahogy közeledett a karácsony szüleink a felnőttek is egyre jobban készülődtek a nagy ünnepre. December 15-én vette kezdetét a szentcsalád szállás keresése. Ez kilenc este tartott kilenc család adta egymásnak át azt a szentcsalád képet amelyen a számárháton ülő Mária és az állatot vezető szent József képe látható. Ezt a képet december 15-i szent mise után megáldotta a misét végző pap, és ezt a képet vitték aztán esténként házról házra. Általában az egy utcában lakó rokonok, szomszédok fogtak össze és imádkoztak együtt úgy, hogy az előző este levő helyről az új helyre átvitték a háziak a szentcsalád képét, ahol a ház bejáratánál levő gazdtól megkérdezték, hogy szállást keres a szent család befogadják-e. A házigazda és a gazdasszony invitálására bevitték a képet és az elkészített asztalra helyezték, A háziak előkészítették a ház legnagyobb helyiségét, befűtöttek, a szomszédoktól áthozott székekkel rendezték be a szobát, gondosan előkészített kis oltárt állítottak, és az ősz óta óvott krizantémok vagy cserepes virág került a gyertyatartók mellé. Az égő gyertyák közé helyezték a szentcsalád képét. Az ájtatosság fő része a rózsafüzér, a loretói vagy a szent József litánia szövege volt. Az előimádkozó és előénekes váltották egymást, az ima szövegét búcsújáró helyekről, és a hozsanna imakönyvből vették.

Szentestén gyerekkoromban, rokonok szomszédok ablaka alatt énekeltünk karácsonyi énekeket. Édesanyám elmondása szerint a negyvenes évek elején ők még tangóharmonikás, szlovák nyelvű karácsonyi énekeket énekelték a rokonok, szomszédok ablakai előtt.

Az éneklés végén boldog kegyelemteljes karácsonyi ünnepeket kívántunk, és almát diót kaptunk ajándékba. Az ajándékozás a karácsonyi ünnepekkor a mai viszonyokhoz képest nagyon szerény volt. Egy egy narancs vagy alma, kisebb csokoládék, és a téli ruházkodáshoz szükséges kesztyű sál sapka, kisebb játékok voltak.

Mit jelent nekünk ma a betlehemi csillag, Jézus a kisded születése. A szentcsaládról példát véve köttetnek-e szentségi házasságok, születnek-e gyerekek a családba, mit teszünk azért, hogy egyre több gyerek szülessen és a családok igazi boldog keresztényi családok legyenek. A gyereknevelés gonddal bajjal jár, a keresztény ember hiszi és tudja hogy a jövő gyermekeink, unokáink kezében van és ezért érdemes dolgozni és imádkozni.

A magam és a családon nevében minden kistarcsai lakosnak kegyelemteljes boldog karácsonyi ünnepeket kívánok.

Rapai István

Aquinói Szent Tamás

(1225 körül – 1274. március 7.)

1226-ban (illetve pár forrás szerint 1225-ben), a nápolyi királyságban a Roccasecca-i Landulf-kastélyban látta meg a napvilágot az a gyermek, aki a keresztségben a Tamás nevet kapta, és akinek élete a XIII. század közepét átívelte. Későbbi oktatói, vagy ahogy ma mondanánk, oktatásszervezői, oktatáspolitikai munkássága pedig több szempontból a mai napig hat. Halálát követően szentté is avatták, és ma, mint Aquinói Szent Tamás ismert. Nem csak a szentek sorában, hanem mint számos oktatási intézmény névadója is. Hiszen ő a katolikus tanítók védőszentje.

Aquinói Tamás életének kezdete valószínűleg a kezdetektől különbözött korának más nemesi gyermekétől. Még azoktól is, akiket családjuk, környezetük alkalmasnak tekintett az iskoláztatásra. Tamás iskolai tanulmányainak kezdetét, és annak irányát jelentősen befolyásolta az a tény, hogy nagybátyja jelentős egyházi személy volt.

A 7. században élt Szent Benedek alapította bencés rend apátságának, a Monte Cassino-i apátságának az apátja, és Aquinói Tamásnak azt a szerepet, életcél szánták a családban, hogy őt kövesse ebben a tisztségben. Így érthető, hogy már egész fiatalon, öt évesen ide, Monte Cassino-ba került iskolába. Azonban szakított a szülői elvárások szabta eredeti úttal, amikor

tanulmányait folytatandó a nápolyi egyetemre ment, ahol, mondhatni a kor hagyományait követve, tinédzserként szerzett végzettséget.

A Nápolyban végzett tanulmányok egész későbbi életét befolyásolták, mivel itt ismerkedett meg a dominikánus renddel, és később maga is e rend tagjaként dolgozott. Amiért ezt érdemes kiemelni Aquinói Tamás életében, az nem csak ez a tény, hanem a dominikánus rend szerepe is, melyet a középkor világában betöltött. Ugyanis ez a rend, illetve a ferencesek képviselték koruk reformvonulatait az egyházon, és ezen belül az egyházi oktatáson belül is. Ezeknek, a mondhatni csendes reformszárnyaknak a jelentőségét a kor adja. Majd a kölni egyetemen tanult és egyben tanított, később pedig a párizsi egyetemen jeleskedik, mint professzor.

Sokban visszanyúlt azokhoz az Arisztotelészi nézetekhez, melyek a tanulást egyfajta párbeszédese folyamatként kezelték, és akár egy olyan könyv esetében is, mint a Biblia, biztatott az átgondoláson keresztül való, a kérdésekre választ kereső tanulásra. S ez, valamint az alapjául szolgáló filozófiai rendszer az, mely többek közt máig hat a teológiai oktatásban.

Könyves Beáta

KARÁCSONYI ÉNEK

Miért fekszel jászolban, ég királya?
visszasírsz az éhes barikákra.
Zenghetnél, lenghetnél angyalok közt:
Mégis itt rídogálsz, állatok közt.

Bölcs bocik szájának langy fuvalma
jobb tán, mint csillag-úr szele volna?
Jobb talán a puha széna-alom,
mint a magas égi birodalom?

Istálló párája, jobb az neked,
mint gazdag nárdusok és kenetek?

Lábadhoz tömjén hullt és arany hullt,
kezed csak bús anyád melléért nyúlt...

Becsésnek láttad te a földi test
koldusruháját, hogy fölvetted ezt?
s nem vélted rossznak a zord életet?
te, kiről zengjük, hogy „megszületett”!

Szeress hát minket is, koldusokat!
lelkünkben gyújts pici gyertyát sokat.
Csengess éjünkön át, s csillantsd elénk
törékeny játékunkat, a reményt.

Babits Mihály

Szent Pál apostol

(Január 25)

*Tarusz (Kilikia) +Róma, 67.

A világot, amelyben Pál munkálkodott, a nyugati és a keleti kultúrák óriási, állandó keveredése jellemzi. A legkülönbözőbb vallások találkoznak egymással. Új vallási közösségek jönnek létre, melyek mind-mind számos követőre találnak. Keletkezéskor van az a filozófiai- vallási mozgalom, amely a 2. században majd halálos fenyegetést jelent a kereszténységnek. A sztoikus filozófia

a világpolgárságot hirdeti. A római birodalom a Földközi-tenger térségének népeit egyesíti saját uralma és közigazgatása alatt. Egységes lesz a jog, a pénz, a mérték és a súly. Római utak kötik össze egymással a legtávolibb tartományokat. A kereskedelem és a közlekedés virágkorát éli. Egységes nyelv támad. Mindezeknek a tényezőknek döntő jelentőségük van Pál életművében, mely az Egyház történelmi jelentőségű fordulatát jelzi.

Pál akkor tért meg és lett az ősegyház tagja, amikor az kezdett elszakadni a választott néptől, s hozzálatott a birodalom pogány népeinek misszionálásához. Az Őszövetséghez ragaszkodó kereszténység jelentéktelen szektává válik: a küzdelmek idején még megvan, de végül a harcok áldozata lesz. Pál a Törvénytől függetlenné vált új irányzat teológusa és előharcosa lett. Pál a világ felé nyitott diaszpórazsidóságból származott. A kilikiai Taruszban született, a középső társadalmi szinthez tartozott. Atyjától városi és római polgárjogot örökölt. A család Benjamin törzsének tagja volt. Pált tulajdonképpen Saulnak hívták, mint a Benjamin törzsből való első királyt; de már születésekor megkapta a római Pál (Paulus) nevet is.

Származásával összhangban áll mozgékony szelleme. Jól beszélt görögül, ismerte a hellén műveltséget. Gondolkodásának súlypontja azonban kétségtelenül a zsidó hatásáról árulkodik. Gondolkodásának történelmi beállítottsága és abszolút Isten-felfogása tipikus zsidónak mutatja.

Személyiségének megértésében döntő az a tény, hogy tudatosan a zsidóság szigorú irányzatához, a farizeizmushoz csatlakozott, részt vett a korai keresztények üldözésében: jelen volt István vértanú kivégzésénél. Később a Damaszkuszban lévő keresztények ellen indult, de útközben, a „damaszkuszi úton” csodás eseményben volt része, és ő is Jézus Krisztus követőjévé vált (ezt nevezzük „Pál-fordulás”-nak). Pál-fordulása előtti élete azonban nem múlt el nyomtalanul: „tüskét kaptam a testembe” – írta. Biblia-kutatók feltételezik, hogy vagy maláriája volt, epilepsziában szenvedett, vagy pedig állandó fogfájása volt. Igaz, mások szerint a „tüskét” megtérési élményekor szerezte: mivel hogy „bűnös állapotban látta meg az Urat”, az attól szenvedett látáskárosodása bizonyult maradandónak. **Szent Pál, a tizenharmadik apostol, miután a damaszkuszi úton megtért és Isten felé fordult, elhatározta, hogy hirdetni fogja az Isten igéjét.** Missziói útjai során rengeteg pogány-keresztény gyülekezetet alapított, amiket bölcsen gondozott. Élete, munkássága, tanítása és missziói útjainak segítségével világvallássá tette a kereszténységet. Szent Pál apostol nevéhez három missziói út fűződik. **Az első missziói útjára 42-46 körül indult el Barnabás társaságában.** Cipruson keresztül Szalamiszba jutottak. Pál először a zsidók zsinagógáiban hirdette Isten igéjét. A zsidóknál nem sok fogékonyságot tapasztalt az evangélium iránt, ezért aztán a pogányokhoz fordult. A zsidók azonban irigységgel teltek meg és feltűztek a város istenfélő asszonyait és vezetőit, hogy üldözzék ki a városból Pált és Barnabást. Ők elindultak Ikóniumba, ahol a zsidók ismét zavargásokat keltettek és meg akarták kövezni a két igehirdetőt. A második missziói út indítéka az volt, hogy meglátogassák azokat a városokat, ahol eddig hirdették az Isten igéjét. Barnabás azonban azt szeretne volna, ha Márk is velük tart az úton. Pál ezzel nem értett egyet, így elszakadtak egymástól. Az egyik forrás szerint **a második missziói út 51-54-ig tartott.** Derbén keresztül Lisztrába jutott Pál és Szilász Frigiát és Galícia tartományát érintve Bithinába szerettek volna eljutni, de a Szent Lélek nem eresztette őket. Így Mízián áthaladva Tróászba mentek. Ott, azon az éjszakán látomása volt Pálnak: egy macedón

férfi jelent meg előtte és kérte őt, hogy menjen át Macedóniába segíteni rajuk. Pál megértette, hogy Európába, Macedóniába hívta őket az Úr, úgyhogy azonnal elhajóztak Neápolisba, innen pedig Filippibe mentek. A filippiek azt gondolták, hogy Pál apostol és Szilász nem római, és azért is megharagudtak Pálra, mert egy jövendőmondó leányból elűzte a jövendölésre való képességet. Ezért aztán Pált és Szilászt megvesszőzték, és börtönbe csukták. A tömlőből csodás módon kiszabadultak és kivezettetvén a városból, tovább utaztak. Ezután Thesszalónikába érkeztek. Ennek az időpontját 49-re teszik a források. Itt is hasonlóképpen jártak, mint Anthiókiában: a zsidók közül keveset tudtak megnyerni az Evangéliumnak, de annál többet az istenfélő görögök és az előkelő asszonyok közül. El kellett hagyniuk Thesszalónikát és Bérea felé indultak. A béreai hívőket a thesszalónikaiak felbujtották, így Pálnak Béreából is menekülnie kellett. Így jutott el Pál Athénba, de mivel ott nem sok hívőt talált, továbbállt Korinthusba, ahol mintegy másfél évig munkálkodott. Másfél év után innen is elhajózott Pál, mégpedig Efezusba, majd Jeruzsálembé. **A harmadik missziói út 55-58-ig tartott.** Ennek az időszaknak az első majdnem három évét Efezusban töltötte Pál apostol. Sok megtérés, gyógyítás lett munkájának eredménye, de ugyanakkor harcot is indított egy babonás, pogány kultusz, az Artemis-kultusz ellen, ami miatt végül menekülnie kellett a városból. Macedóniába menekülve, ott újabb tanításokkal látta el a gyülekezetet, majd ismét Görögországba ment. Három hónap elteltével Pál apostol úgy döntött, hogy mivel a zsidók merényletet terveznek ellene, Macedónián át Szíria felé indul. Tróászba érkezett, ahol egy éjszakán átprédikált, majd Milétoszba jutott. Itt magához hívatta az efezusi gyülekezetet és elbúcsúzott tőlük; mondván, hogy mostantól fogság vár rá. Isten ugyanis többször megjelentette Pálnak, hogy Jeruzsálem városában fogság vár reá, de ő megkötöztetni és meghalni is kész volt az Úr Jézus nevéért. Az efezusiak elsiratták, kikísérték a hajójához, és Pál apostol megindult Jeruzsálem felé. Tulajdonképpen Jeruzsálem városa Pál apostol harmadik missziói útjának végpontja.

Ezután már csak Pál apostol szenvedései következtek. A jeruzsálemi gyűlölködő zsidók megpróbálták megölni, de a római katonaság kimentette az apostolt. Majd őrizet alatt elindították őt Róma felé, de hajótörés miatt a telet Málta szigetén töltötték. Rómába kb. 61 tavaszán jutott el; a hagyomány szerint megszabadult az első római fogságból és még tett néhány missziói utat, s ezután került másodsorra is fogságba Rómában, ahol elérte a vértanúhalál.

Szent Pál Rómában, a sírja fölé épített Szent Pál katedrálisban nyugszik.

Korbély Gézáné

A postás

A levelet átnyújtja, s elköszön.
S ahogy búcsúzik, mintha mondaná:
Ami benne van, ahhoz nincs közöm.
Megy, hogy a nyári port, s a tél havát
Lerázhassa a szomszéd küszöbén.
Ahogy búcsúzik, mintha mondaná:
Nem érdekelhet egyéb engemet,
Mint utca, házszám, ajtó emelet.
Csak kívülről látom a levelet.

Kezén világok iramlanak át:
Szercelmek égnék és melódiák
Örvénylenek ezer pecsét alatt.
Neki pecsétet törni nem szabad.
A titok végtelenjén átmegegyen
Hunyt szemmel házról házra, csendesén.
Mosolyt fakaszt – és nincs érdeme benne.
Könnyet fakaszt – és nincsen vétke benne.
Vihart támaszt – és nem ő támasztotta.
Kegyelmet oszt – és nem ő osztogatta.

Reményik Sándor

„Meg vagyok győződve, hogy a világ a pusztulás felé rohan, ha nem áll meg Jézus szent jele előtt. Heródest elfelejtették, a bölcsék hazamentek és eltűntek az ismeretlenség homályában. Jézus azonban köztünk maradt és él.”

Heinrich Albertz

A karácsonyi ünnepkör, szokások, hagyományok

A karácsony, Jézus születése a kereszténység egyik legnagyobb ünnepe. Szokásaiban két hagyománykör ötvöződik: részint a kereszténység előtti pogány és antik gyökerű, és az ünnep keresztény jellegéből fakadó szokások keverednek. A karácsonyi ünnepkör advent első napjával kezdődik és vízkeresztig (január 6.) tart.

Betlehemi jászol, betlehemezés. A legismertebb és legelterjedtebb karácsonyi szokások közé tartozott a betlehemezés, amely több szereplős dramatikus játék. A paraszti betlehemezés középpontjában a betlehemi pásztorok párbeszédes, énekes játéka áll.

Az első jászol készítését Assisi Szent Ferencnek tulajdonítják. A szentre, 1222 karácsonyán Betlehemben járván, nagy hatást tett az ottani karácsonyi liturgia. Visszatérvén, engedélyt kért a pápától, hogy hasonló módon ünnepelhesse meg a karácsonyt a következő évben. Mivel azonban az akkori egyház tiltotta az előadásokat, a pápa csak azt engedélyezte, hogy templom helyett egy barlangban tartsa az ünnepi misét. Szent Ferenc a szalmával bélelt barlangba egy jászlat állított, élő állatokkal, amely mintegy háttérképként szolgált, miközben prédikált a környékről összegyűlt híveknek. A mai értelemben vett első jászlat Arnolfo di Cambio készítette márványból 1283-ban és ma is látható a római Santa Maria Maggiore bazilikában. Az ötletet hamarosan más templomok is átvették, saját változatukat megvalósítva.

Nyírségben elterjedt karácsony esti szokás volt a csillagjárás. A más vidékeken általában vízkereszt napjához kötődő háromkirályjárás helyi változata a csillagozás. Az adománygyűjtő, énekes szokás háromszereplős, kisebb fiúk házról házra járva egy-két éneket elénekelve köszöntötték az ott lakókat, majd adománykérő rigmussal zárták a csillagozást. Általában katolikusok jártak csillagozni, de a református és az evangélikus családok is szívesen fogadták őket.

Luca nap. Északon a legfontosabb a Santa Luciához (Szent Lucához), a fények királynőjéhez fűződő szokás. Jóllehet a múlt századból ered, csak a harmincas években lett igazán népszerű: újságok útján keresnek egy lehetőleg hosszú szőke hajú fiatal lányt, s a jelentkezők egyikét megválasztják Lucának. Ő aztán december 13-án vörösfonyó ágakból és gyertyákból készült koronával ékesítve felvonulást vezet a városban.

Nálunk Luca napján egykor számos szokás volt divatban. Mindenekelőtt az ún. Luca-búza keltetése. A falusi asszonyok lapos tálakban búzaszemeket kezdtek csiráztatni a kemence közelében, amelyek karácsony tájára kizöldültek. Ebből a jövő évi termésre következtettek, de kuruzslásra is használták, a beteg állatokkal etették fel. Később e szokás átlényegült, kapcsolódott a keresztény liturgiához: a karácsonyi oltárt díszítették fel a Luca-búzával, vagy az ünnepi asztalra tették.

A legnevezetesebb népi szokás az ún. Luca székének faragása. Ennek egy szabályos ötszög köré írt, öt egyenlő szárú háromszögből formált csillag volt az alakja, állítólag már a kelták varázsló papjai, a druidák is ismerték. Ezt az ötszög-alakot boszorkányszögnek hívták. Készítője Luca napjától kezdve minden nap faragott rajta egy kicsit, s csak karácsony estjére volt szabad elkészülnie vele. Ezért terjedt el a mondás: Lassan készül, mint a Luca széke. A hagyomány szerint többnyire kilencféle fából állították össze: kökény-, boróka-, körte-, som-, jávor-, akác-, jegenye-fenyő-, cser- és rózsafából.

Karácsonyfaállítás. Ma a karácsonyt el sem tudjuk képzelni karácsonyfa nélkül. A karácsonyfa állításának szokása azonban nem régi keletű, Magyarországon először 1824-ben Brunswick Teréz martonvásári grófné állított karácsonyfát. A karácsonyfa-állítás szokása német nyelvterület felől terjedt el Magyarországon. Előtte karácsonyi életfát, termőágot állítottak, amely az évről évre megújuló természet ősi jelképe volt.

Összeállította: Galántai Viktor

Forrás: Interneten, a karácsonyi ünnepkörrel foglalkozó múzeumi és egyéb oldalak.

Luca 304 körül élt Syracusában.

Luca, Lúcia (latin Lucia) ókeresztény szűz vértanú (†304 körül) és a népi hiedelemvilág jeles alakja (dec. 13.).

A syracusai Lúcia igen közel áll a másik szicíliai szent szűzhöz, Ágotához, szenvedéstörténetükben is sok a hasonlóság. Lúcia legendája azzal kezdődik, hogy anyjával, aki már *tizenegy* éve szenvedett vérfolyásban, elzarándokolt Ágota cataniai sírjához. Itt anyja meggyógyult, ő pedig álmot látott, melyben Ágota megmutatta neki az igaz utat. Álmából felébredve közölte anyjával, hogy nem megy férjhez pogány vőlegényéhez, mivel van már jegyese: Jézus Krisztus. Kikérte örökrészét is, és azt szétosztotta a szegények között. Elhagyott vőlegénye följelentette a hatóságoknál. Miután nem volt hajlandó megtagadni előttük a hitét, sem föladni szüzességét, a helytartó bordélyba akarta vitetni, de hiába. Lúcia teste csoda folytán úgy elnehezült, hogy 50 (!) ökörrel sem tudták odavontatni. Luciát a mártírok pálmáján kívül a nyakából kiálló *tőrrel*, a lábánál *ökörrel* ábrázolják. Különleges attribútuma az égő *olajmécs* és egy *szempár*: egy tál, benne két szem, vagy két szemet virágzó leveles ágacska. Ennek magyarázata az, hogy a Lúcia név a latin *lux* „fény, szem, szeme világa, szeme fénye” szóból ered.

Forrás: Jankovics Marcell: Jelkép-kalendárium

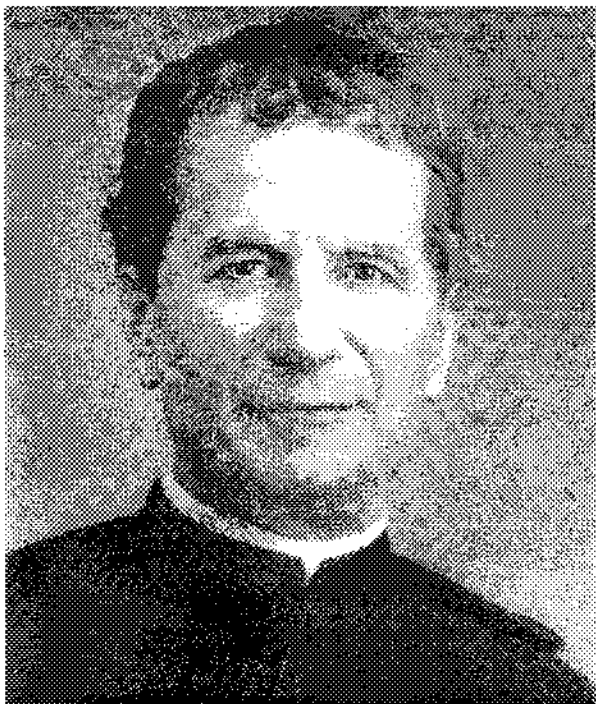

A kicsi Jézus jászolánál állunk,
Mi, felnőttek is, kisgyermekké válunk.
Nincs szavunk se, csak néma hódolásunk.
Fogadd el tőlünk gyermek ámulásunk.
Minek nevezzelek, égi Gyermekek?
Királynak, Úrnak, Isten egy Fiának?
Hogyan tudnánk Téged kellően becézni,
Apró gügyögéssel Neked énekelni
Emmanuel. Francia népének után.
Fordította: Ölbey Irén

Felhasználtuk-e az időt, a kegyelmeket,
a sugallatokat, lelkünk indulatait,
szívünk gerjedelmeit, az élet nemes vágyait,
a belső és külső világ erőit? Tisztábbak,
nemesebbek különb emberek lettünk-e?

Prohászka Ottokár

Giovanni Bosco

Giovanni Bosco 1815-ben született a Torinó közelében fekvő Becchi tanyán (Castelnuovo d'Asti község közelében) - egy szegény, de mélyen vallásos földműves család legkisebb gyermekeként. Kétéves korában meghalt édesapja. Így már fiatal éveiben keményen kellett dolgoznia, hogy hozzájáruljon a család eltartásához.

A sportos és eleven fiúban korán megmutatkozott a különleges képesség a fiatalokkal való bánásmódra. Zsonglőr- és kötéltrükkös-mutatványokat sajátított el, hogy ámulatba ejtse a gyermekeket és fiatalokat, megnyerje bizalmukat és a jóság felé irányítsa figyelmüket. Édesanyjában, a szerény, de céltudatos emberben élete nagy segítőjére és tanítómesterére talált. Az anyai példa alapozta meg benne a nevelői és papi hivatás kifejlődését.

Tizenhat évesen, 1831-ben kezdte el gimnáziumi tanulmányait Chieriben. A tandíjhoz szükséges pénzt nyomorúságos körülmények között saját maga kereste meg. 1835 és 1841 között ugyancsak

Chieriben végezte teológiai tanulmányait.

1841-ben Torinóban pappá szentelték. Boldog Cafasso János volt a lelkivezetője. Az ifjúsággal, különösen a szegénysorsú gyermekekkel foglalkozott, és számukra alapította a Szaléziak Társaságát 1868-ban.

Pappá szentelését követően fogadta be otthonába első növendékét, egy munkanélküli kőművesinast, majd Valdoccóban hamarosan megszervezte Oratoriumnak nevezett intézményét. Az elhagyott gyermekek iskolájából nemsokára ipariskola, tanonciskola nőtt ki 360 növendékkel. Később számos segítőtársa is akadt - az első saját édesanyja volt - ezért megalapította kettős szerzetesi kongregációját. Az elsőt, amely elhagyott, szegény fiúkkal foglalkozott, Szalézi Szent Ferencről nevezte el. A másodikat, amelyet lányok megmentésére, nevelésére Mazzarello Máriával alapított, a "Segítő Szűz Mária leányai" elnevezést kapta. Emellett kialakította a világi munkatársak széles hálózatát. A Szalézi Társaság Neri Szent Fülöp (Filippo Neri) szellemét követő egyesületi otthonokban, gyermekmenhelyeken, különböző iskolatípusokban fejtette ki tevékenységét. Ma a Szaléziak a világ minden táján folytatják eredményes nevelő-oktató, szociális gondozó missziójukat: 1536 intézetükben 17.000 szerzetes fiatalok százezreit gondozza és neveli.

Don Bosco élete a Szentlélek működése által az Evangélium néhány jellegzetes tanítására mutat rá különösképpen:

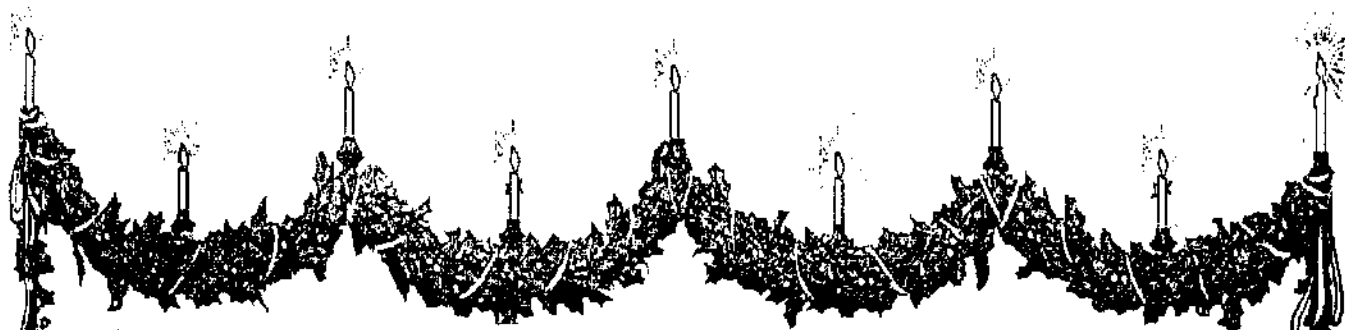
- **Isten atyaságára, aki a szeretet, az élet, a közösség és az öröm forrása**
- **A teremtésre, mint Isten szeretetének megnyilvánulására, amelyben az embernek egy különleges kitüntetés, az Istenhez való hasonlóság adja meg a legfőbb méltóságot**
- **Jézus Krisztusra, a Jó Pásztorra, akiben Isten emberszeretete és jósága nyilvánul meg (aki utánamegy a kicsiknek és rászorulóknak, jóságával és odaadásával megnyeri a szíveket, és örömmel hirdeti Isten Országát)**

Élete vége felé már 60 intézet működött 1000 taggal és 130 ezer tanítvánnyal. 1888. január 31-én halt meg Torinóban, zokogó kis védencei körében.

Hírek a 2008-as hittanos táborról

A jövő évi tábort július 6-12. között tartjuk. Sikerült kiválasztanunk a helyszíneket, a gyerek-tábor Sirokon, a kamasztábor pedig Mátraházán lesz. Sirokon volt a legelső táborunk, azóta az épületeket felújították, az ágyakat lecserélték, az udvarról eltávolították a bokrokat, összességében sokkal barátságosabb és komfortosabb lett a hely. Mátraházán pedig a ferences rend tart fenn egy lelkigyakorlatos házat, ezt fogjuk kibérelni.

A Táborvezetők

Ünnepnapok miserendje a kistarcsai és a nagytarcsai templomokban

December 25-én, kedden: Éjféltkor, reggel fél 8, délelőtt 9, fél 11 és este 6 órakor.

December 26-án, szerdán: Reggel fél 8, délelőtt 9, fél 11 és este 6 órakor.
Nagytarcsán $\frac{3}{4}$ 12 órakor

December 30-án, Szentcsalád vasárnapján: Reggel fél 8, délelőtt 9, fél 11 és este 6 órakor.

December 31-én hétfőn, Szilveszter napján: Este 6 órakor év végi hálaadás.
2008. január 1-jén, kedden: Reggel fél 8, délelőtt 9, fél 11, és este 6 órakor.
Nagytarcsán $\frac{3}{4}$ 12 órakor

Minden Kedves Olvasónknak kegyelemmel teljes

KARÁCSONYI ÜNNEPEKET

az új évre pedig a jó Isten áldásával kísért

BOLDOG ÚJ ÉVET

kíván az Egyházközség Vezetősége

KATOLIKUS ÉLET

Kiadja: Kistarcsai Római Katolikus Egyházközség

Felelős szerkesztő: Somlai József plébános

2143 Kistarcsa, Széchenyi u. 13. Telefon: 506-910

Készült: Czövek-Windberger nyomda